

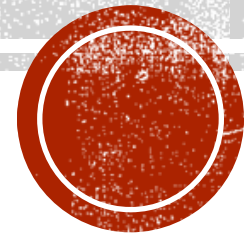
SZEGREGÁTUMOK A STATISZTIKA ÉS A MINDENNAPOK TÜKRÉBEN

**BALOG IMRE PHD-HALLGATÓ,
PTE BTK OKTATÁS ÉS TÁRSADALOM NEVELÉSTUDOMÁNYI DOKTORI
ISKOLA**

A MAGYAR REGIONÁLIS TUDOMÁNYI TÁRSASÁG XV. VÁNDORGYŰLÉSE

Dualitások a regionális tudományban

Mosonmagyaróvár, 2017. október 19-20.

Vizsgálat tárgya: KSH szegregátum igazolások

Módszer: Dokumentumelemzés + helyszín bejárása (nem empiria)

Hipotézis: a KSH igazolás és helyi értelmezése a szegregátumnak eltér

SZEGREGÁTUM TISZTÁZÁSA –DEFINÍCIÓ

Telepek – a cigányság területi elhelyezkedés regionális és települési jellegzetességeit is vizsgálta Kemény, Havas 1971, 2001-2003

Cigánytelep, cigánysor, putrisor stb.

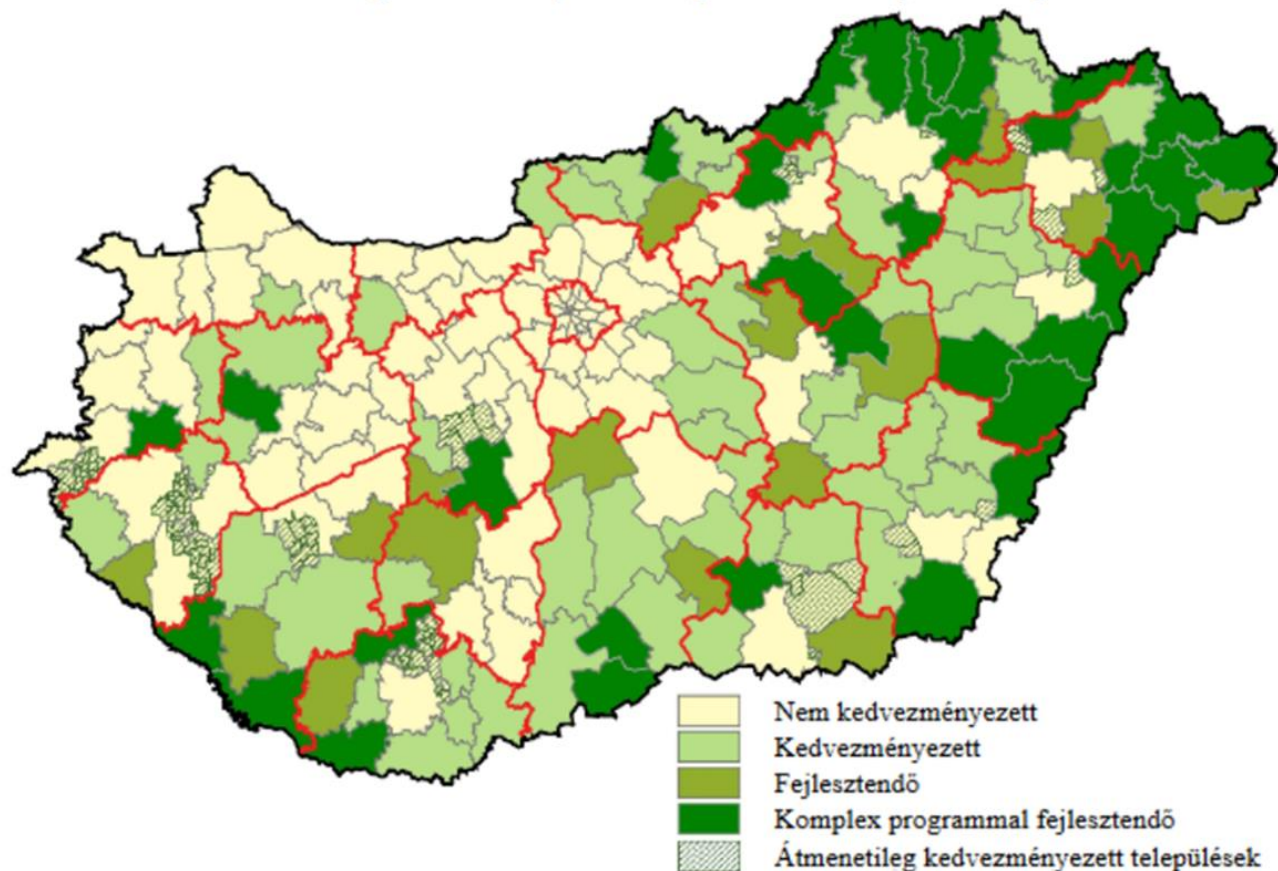
**Szegregátum – 2011 évi népszámlálás - 314/2012 (XI.8.) Korm.rendelet
10. és 11. számú melléklete**

nem köti nemzetiséghez a szegregátum definiálását, DE!

TERÜLETI BESOROLÁS

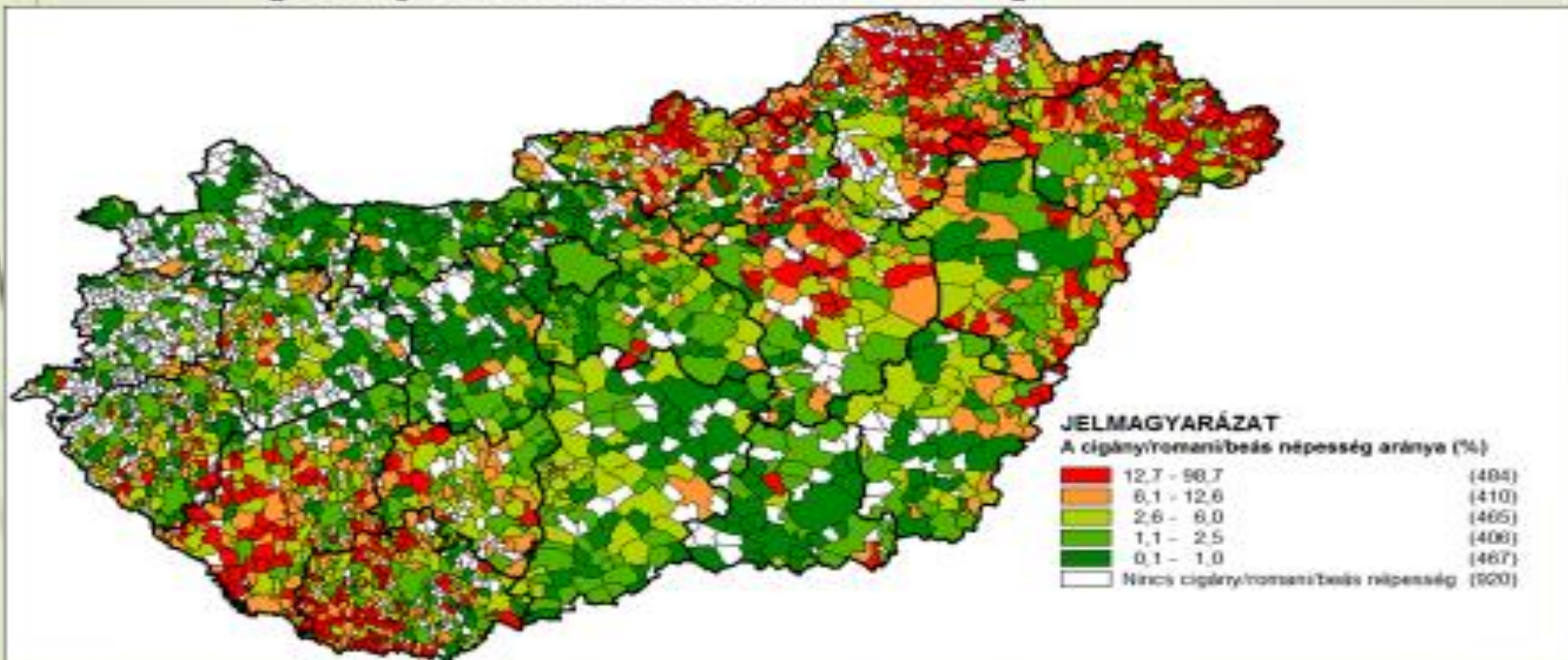
*A járások kedvezményzettségi kategóriák szerint, valamint
az átmenetileg kedvezményezett települések 2015. január 1-jétől*

Forrás: Dr. Balcsók István - Dr. Szarvák Tibor

A cigány/romani/beás népesség aránya a teljes népességen belül (Népszámlálás, 2011)

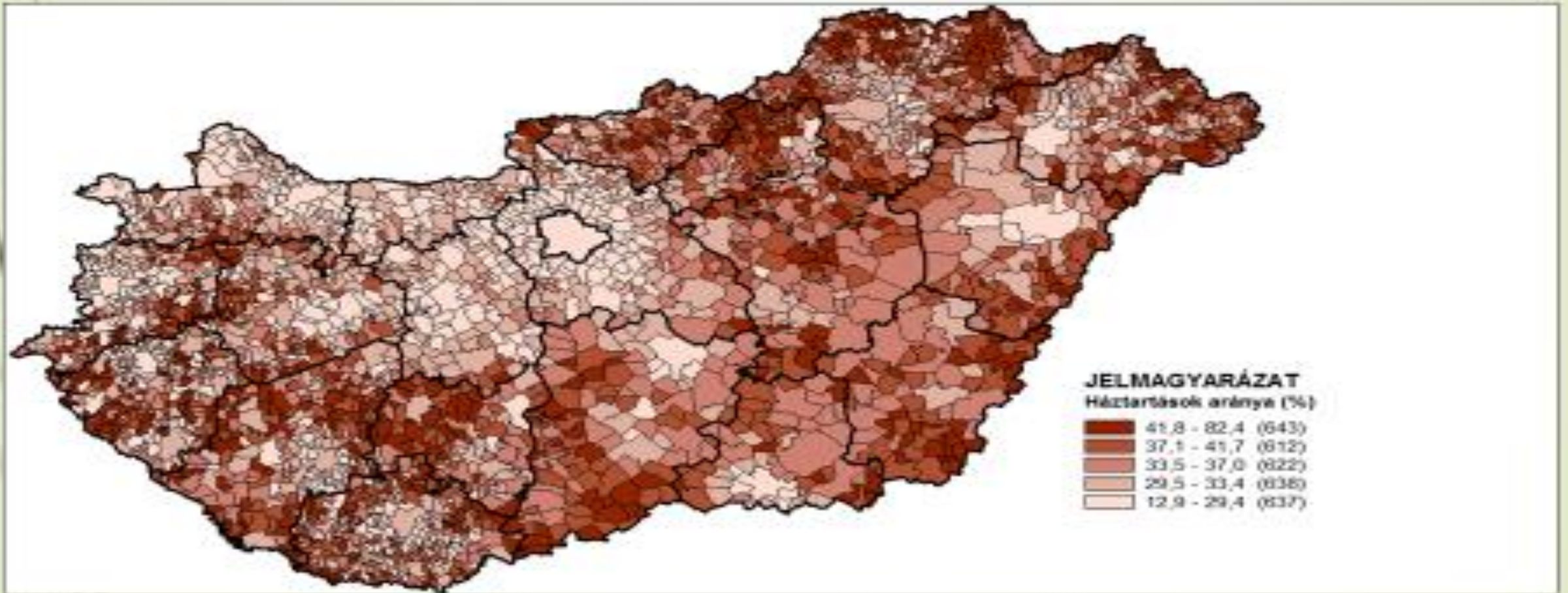

Forrás: Dr. Balcsók István - Dr. Szarvák Tibor

Dél-Alföld: 2,0%, Észak-Alföld: 5,5% (Sz.-Sz.-B.: 8,0%), országos átlag: 3,2%

Az inaktív keresővel rendelkező háztartások aránya (nincs foglalkoztatott - Népszámlálás, 2011)

Forrás: Dr. Balcsók István - Dr. Szarvák Tibor

Dél-Alföld: 34,4%, Észak-Alföld: 33,2% (Sz.-Sz.-B.: 32,8%), országos átlag: 31,2%

A 10. SZÁMÚ MELLÉKLET KIVONAT

- *A település szegregált és szegregációval veszélyeztetett területeinek lehatárolásához és térképi ábrázolásához szükséges adatok*
- 1. Lehatárolás: a szegregációs mutató alapján.
- A mutató: legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 év) belül.
- A mutató számítása: a település területén belül olyan területileg egybefüggő tömbök kiválasztása, amelyekre együttesen jellemző, hogy a szegregációs mutató határértékének megfelelnek. A tömb népszámlálási célra létrehozott, általában közterületek és/vagy természetes és mesterséges tereptárgyak (pl. vasútvonal, autópálya nyomvonala, vízfolyás partja), valamint rácshálós térinformatikai megoldás eredményeképpen kialakított, településen belüli kisterületi egység.

TELEPÜLÉSEK – ÉS TELEPÜLÉS RÉSZEK BESOROLÁSA

Településtípus	Szegregált terület, amelynél a szegregációs mutató értéke	Szegregációval veszélyeztetett terület, amelynél a szegregációs mutató értéke	
Fővárosi kerület I. csoport (I., II., III., V., VI., VII., VIII., IX., X., XI., XII., XIII. kerület)	nagyobb egyenlő, mint 20%	nagyobb egyenlő, mint 15%, de kisebb mint 20%	
Fővárosi kerület II. csoport (IV., XIV., XV., XVI., XVII., XVIII., XIX., XX., XXI., XXII., XXIII. kerület)	nagyobb egyenlő, mint 25%	nagyobb egyenlő, mint 20%, de kisebb mint 25%	
Megyei jogú város	nagyobb egyenlő, mint 35%	nagyobb egyenlő mint 30%, de kisebb mint 35%	
Járasszékhely város	nagyobb egyenlő, mint 35%	nagyobb egyenlő mint 30%, de kisebb mint 35%	
2000 főnél népesebb város és község	nagyobb egyenlő, mint 35%	nagyobb egyenlő mint 30%, de kisebb mint 35%	
2000 főnél kisebb város és község	nagyobb egyenlő, mint 50%	nagyobb egyenlő mint 40%, de kisebb mint	

- **200 főnél népesebb települések esetében szegregátumnak, illetve szegregációval veszélyeztetett területnek azok az egybefüggő területek tekintendők, melyek megfelelnek a fenti mutatók egyikének, és a terület lakónépességének száma eléri az 50 főt. 200 főnél kisebb települések esetében a település egészére kell meghatározni a szegregációs mutató értékét.**
- 2. Térképi ábrázolás
- Kartogram: a szegregált és a szegregációval veszélyeztetett területek kritériumainak megfelelő területeket ábrázolja. A kartogram olyan területeket is megjelöl, melyek eleget tesznek ugyan a szegregációs mutató kritériumának, de az alacsony népességszámuk (kevesebb mint 50 főnél), vagy intézeti háztartásban élők (pl. kollégium, idősek otthona, hajléktalan szálló) miatt mégsem tekinthetők szegregált és a szegregációval veszélyeztetett területeknek

11. SZÁMÚ MELLÉKLET – KSH HELYZETELMEZÉS MUTATÓI

- 19 mutató

Pl. teljes lakónépesség, lakónépesség korosztályonként (14 év alatt, 15-59 év között, 60 év alatt)

Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül

Lakásállomány (db) - Alacsony komfort fokozatú lakások aránya

Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül

Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül

MAGYARORSZÁGI HELYZET A 2011. ÉVI KSH NÉPSZÁMLÁLÁS ALAPJÁN

- KSH 2011-es népszámlálás adatainak felhasználásával elkészült az országos szegregátum adatbázis és térkép szegregátumainak legfőbb adatait, társadalmi jellemzőit. Az adatbázis alapján az ország területén **709** településen, - melyből nem városi jogállású települések (községek és nagyközségek) száma **482 - 1384** – főként romák lakta telep illetve település szövetbe ágyazódott elmaradott településrész található, melyben az ország lakosságának **2,8 %-a** él

HELYI MEGÍTÉLÉSEK

- „Itt nincsenek cigányok/romák, kisebbség”
- „Kevesen vannak”
- „Nincs itt szegregátum”
- „Ez nem az az utca!”- a szegregátum máshol található
- „Ki mérte fel ezt?!- Ez nem fedí a valóságot!”

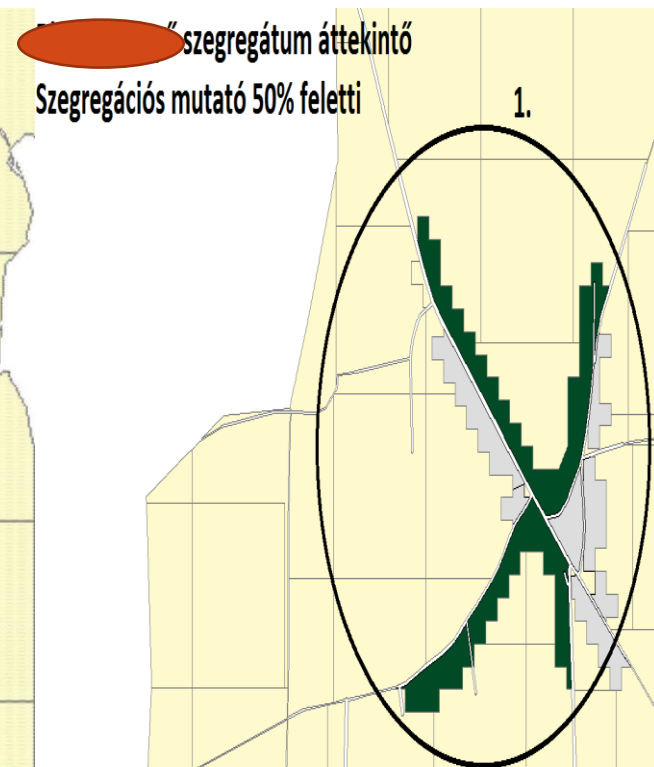
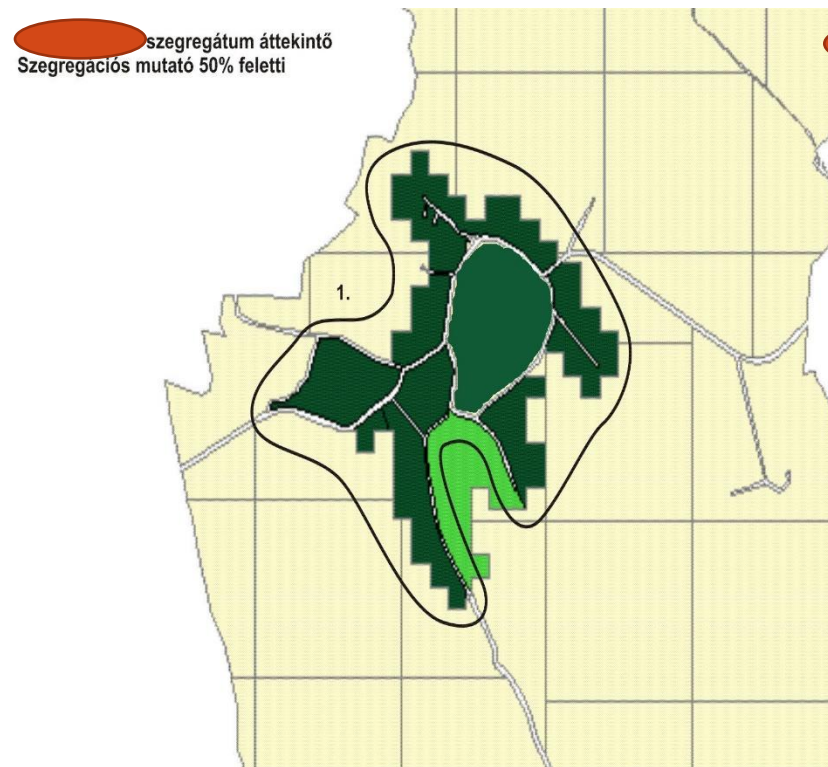
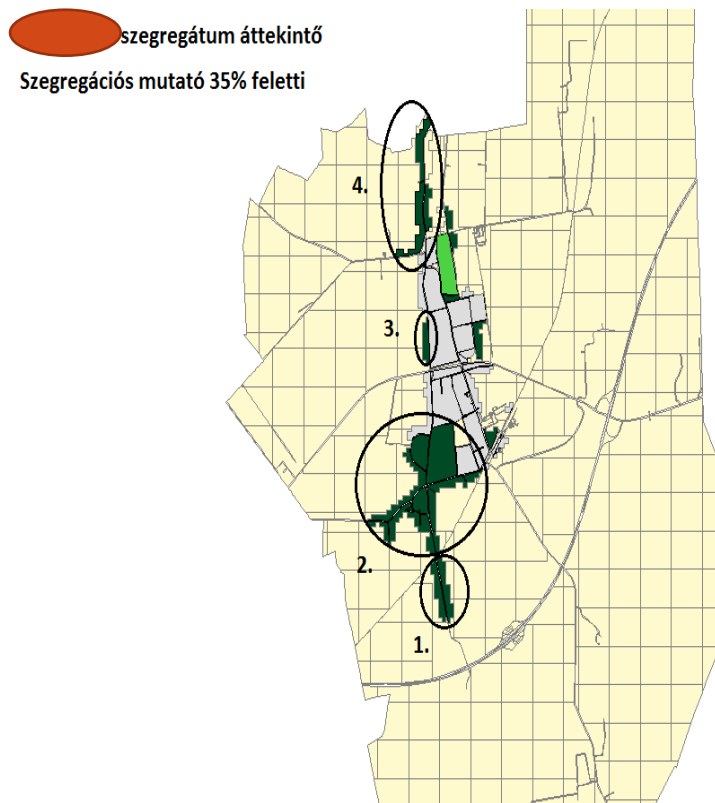

SZEGREGÁTUMMAL RENDELKEZŐ NEM VÁROSI JOGÁLLÁSÚ TELEPÜLÉSEK DD – KSH 2011. ÉVI ADATAI ALAPJÁN

- Somogy: 44
- Zala: 7
- Tolna: 16
- Baranya: 23

SZEGREGÁTUM TÉRKÉP

A SZEGREGÁTUM „FONTOSSÁGA”

- EU 2020 célok – szegénység csökkentése 9-es prioritás, de 8 és 10-es is
- Magyarország Partnerségi Megállapodás - 110 szegregátum felszámolása, rehabilitációja – minden hetedik szegregátum megérintése, **csak nem városi jogállású – 11 tematikus cél**
- **Magyar Nemzeti Felzárkózási Stratégia** - 1603/2014. (XI. 4.), 1672/2015 (IX.22.)
- EFOP 1.6.2 és 2.4.1 pályázat – 44,85 milliárd Ft

SZEGREGÁTUMOK A TEREPEEN

Forrás: saját szerkesztés

Forrás: saját szerkesztés

Forrás: saját szerkesztés

ÖSSZEGZÉS

- A KSH és helyi értelmezés több esetben nem egyezik
- Az új terminológia nem tiszta, nem érthető teljesen
- A szegregátumot érintő komplex programokra szükség van
- A szegregátum lakói $\neq$ indikátorok! túlmutató jelentéssel kell bírniuk (kvalitatív és kvantitáív)

KÖSZÖNÖM A MEGTISZTELŐ FIGYELMÜKET!

BALOG IMRE PHD-HALLGATÓ,
PTE BTK

OKTATÁS ÉS TÁRSADALOM NEVELÉSTUDOMÁNYI DOKTORI ISKOLA

IMI.BALOGH@GMAIL.COM

